

Zaak C-474/20**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Unie****Datum van indiening:**

30 september 2020

Verwijzende rechter:

Vrhovni sud Republike Hrvatske (Kroatië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 mei 2020

Verzoekende partij:

I. D.

Verwerende partij:

Z. b. d.d., Z.

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Herziening van een onherroepelijk geworden beslissing houdende afwijzing van verzoekers vordering tot nietigverklaring van een beding in een kredietovereenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld en dat betrekking heeft op de eenzijdige wijziging van de in de overeenkomst vastgestelde rentevoet alsmede tot betaling van een bedrag van 41 735,48 Kroatische kuna (HRK) uit hoofde van het verschil tussen het bedrag dat op basis van de aanvankelijk vastgestelde rentevoet zou zijn betaald en het daadwerkelijk betaalde bedrag, berekend onder toepassing van de rentevoet zoals gewijzigd bij de eenzijdige besluiten van de kredietgever, vermeerderd met de wettelijke rente.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Verzoek om uitlegging van het Unierecht krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Prejudiciële vragen

1. Moet richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten aldus worden uitgelegd dat de bepalingen ervan van toepassing zijn op een kredietovereenkomst die is gesloten vóór de toetreding van de Republiek Kroatië tot de Europese Unie en die betrekking heeft op een krediet dat na deze toetreding is omgezet krachtens een wet die door de Republiek Kroatië is vastgesteld na haar toetreding tot de Europese Unie, en is het Hof derhalve bevoegd om de tweede vraag te beantwoorden?

Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord:

2. Moet artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling als de in het hoofdgeding aan de orde zijnde bijzondere wet, namelijk de ZID ZPK 2015 (Zakon o konverziji; wet op de omzetting), die enerzijds krachtens een dwingende bepaling de dienstverrichter verplicht om de consument voor te stellen een aanvullende overeenkomst bij de kredietovereenkomst te sluiten op de door deze wet voorgeschreven wijze, waarbij bepaalde contractuele bedingen die op de datum van inwerkingtreding van deze wet (beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet) of later [wisselkoersbeding betreffende het aan de Zwitserse frank (CHF) gekoppelde krediet] bij rechterlijke beslissing nietig zijn verklaard, worden vervangen door geldige contractuele bedingen alsof de partijen bij de overeenkomst van meet af aan waren gebonden door de in de aanvullende overeenkomst vastgestelde bedingen, waardoor de geldigheid van de overeenkomst wordt gewaarborgd, en anderzijds bepaalt dat betalingen die krachtens de oneerlijke bedingen zijn verricht door een consument die vrijwillig heeft ingestemd met de sluiting van de aanvullende overeenkomst, worden gebruikt om te voldoen aan zijn verbintenissen uit hoofde van de bedingen van de geldende aanvullende overeenkomst, namelijk bij wege van een afspraak tot gebruikmaking van eventueel te veel betaalde bedragen of tot terugbetaling daarvan aan de consument indien deze bedragen hoger zijn dan het totaal van de maandelijkse termijnen van het nieuwe aflossingsschema van het krediet, waarbij dit dient te geschieden op de bij die wet vastgestelde wijze?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikel 1, lid 2, artikel 6, lid 1, en artikel 10, lid 1, tweede alinea, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29) (hierna: „richtlijn 93/13”)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

De artikelen 81 en 87 van de Zakon o zaštiti potrošača (wet inzake consumentenbescherming) (Narodne novine nr. 96/03)

De artikelen 4, 49 en 55 van de Zakon o zaštiti potrošača (wet inzake consumentenbescherming) (Narodne novine nrs. 41/14, 110/15 en 14/19; hierna: „ZZP”)

De artikelen 145, 147, 148, 322, 323, 324, 1111 en 1115 van de Zakon o obveznim odnosima (wet op de verbintenissen) (Narodne novine nrs. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 en 29/18)

De artikelen 1, 19a, 19b, 19c, 19d en 19e van de Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (wet tot wijziging en aanvulling van de wet op het consumentenkrediet) (Narodne novine nr. 102/2015; hierna: „wet op de omzetting”)

De artikelen 502j, 502k en 502n van de Zakon o parničnom postupku (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) [Narodne novine nrs. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 (geconsolideerde tekst), 25/13 en 89/14 [beslissing van de Ustavni sud Republike Hrvatske (grondwettelijk hof van de Republiek Kroatië; hierna „Ustavni sud”)] en 70/19]

Korte weergave van de feiten en van de procedure

- 1 Op 30 juni 2006 heeft verzoeker, als consument en kredietnemer, met de bank Z. b. d.d., M. Z., als kredietgever, een overeenkomst inzake een aan de CHF gekoppeld krediet gesloten. Dit krediet dient te worden terugbetaald in HRK volgens de gemiddelde wisselkoers van de Hrvatska narodna banka (Nationale Bank van Kroatië; hierna: „nationale bank”) op de datum van betaling. Verzoeker heeft zich ertoe verbonden om dit krediet, vastgesteld op een bedrag van 78 200,00 CHF en met een wisselkoersbeding inzake diezelfde valuta, terug te betalen binnen een termijn van 20 jaar, vermeerderd met de contractuele rente, die volgens de overeenkomst variabel van aard was en zou worden vastgesteld naargelang van de evolutie van de marktcondities overeenkomstig de door de kredietgever genomen besluiten betreffende de rentevoeten, met een tegenwaarde in HRK volgens de gemiddelde wisselkoers van de nationale bank op de datum van betaling (hierna: „kredietovereenkomst”). Verzoeker was van mening dat de contractuele bedingen inzake de gehanteerde wisselkoers en de eenzijdige wijziging van de rentevoet, waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, ongeldig waren en heeft derhalve op 14 november 2014 de Općinski sud u Osijeku (rechter in eerste aanleg Osijek, Kroatië; hierna: „Općinski sud”) verzocht om nietigverklaring van de kredietovereenkomst of, subsidiair, om gedeeltelijke nietigverklaring daarvan, meer bepaald van het wisselkoersbeding en het beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet. Beide vorderingen gingen vergezeld van een vordering tot restitutie uit hoofde van ongerechtvaardigde verrijking. In het kader van de subsidiaire vordering heeft verzoeker verzocht om betaling van een bedrag van 41 735,48 HRK uit hoofde van het verschil tussen het bedrag dat op basis van de aanvankelijk vastgestelde rentevoet zou zijn betaald en het daadwerkelijk betaalde bedrag, berekend onder toepassing van de rentevoet als

gewijzigd bij de eenzijdige besluiten die de kredietgever heeft genomen in de periode van 23 oktober 2007 tot en met 31 december 2013. Overeenkomstig verzoekers vordering diende dit verschil op de datum van betaling van de rente te worden berekend in HRK volgens de wisselkoers van de CHF op de datum van betaling, vermeerderd met de wettelijke rente.

- 2 De aanvankelijk overeengekomen rentevoet, die 4,90 % per jaar bedroeg, is gedurende de looptijd van de overeenkomst herhaaldelijk gewijzigd bij eenzijdige besluiten van de kredietgever, zodat deze gedurende de respectieve tijdvakken respectievelijk 5,55 %, 6,30 %, 6,80 % en 6,55 % bedroeg, totdat deze op 1 januari 2014 als gevolg van een interventie van de wetgever is vastgesteld op 3,23 %.
- 3 Op 18 januari 2016 heeft verzoeker met de kredietgever een aanvullende overeenkomst bij de kredietovereenkomst gesloten waarbij bepaalde bedingen van de overeenkomst zijn gewijzigd in overeenstemming met de wet op de omzetting. Deze wijziging had met name betrekking op de valuta waaraan het krediet was gekoppeld, op de gehanteerde rentevoet en op het bedrag van het kredietsaldo. In de aanvullende overeenkomst is tevens een afspraak gemaakt over de wijze van gebruikmaking van de te veel betaalde bedragen. Verzoeker was van mening dat de kredietgever door de sluiting van de aanvullende overeenkomst de facto een deel van zijn vordering heeft voldaan, heeft deze vervolgens gedeeltelijk ingetrokken en heeft zijn vordering slechts gehandhaafd wat betreft het verzoek om nietigverklaring van de bedingen betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet en de naar aanleiding daarvan ingestelde vordering tot restitutie.
- 4 Verzoekers vordering is afgewezen bij beslissing van de Općinski sud van 18 mei 2016 en het beroep daartegen is verworpen bij beslissing van de Županijski sud u Osijeku (rechter in tweede aanleg Osijek, Kroatië) van 2 februari 2017. De lagere rechterlijke instanties hebben geoordeeld dat verzoeker, aangezien hij de betrokken aanvullende overeenkomst met de kredietgever heeft gesloten overeenkomstig de wet op de omzetting, niet rechtsgeldig kon verzoeken om nietigverklaring van het contractuele beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet. Dit beding is namelijk niet meer van toepassing. Verzoeker kon evenmin verzoeken om restitutie uit hoofde van de daaruit voortvloeiende ongerechtvaardigde verrijking alsof de aanvullende overeenkomst nooit was gesloten. Verzoeker heeft verzocht om herziening van deze onherroepelijk geworden beslissing, hetgeen in het hoofdgeding voorwerp van behandeling door de Vrhovni sud Republike Hrvatske (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Kroatië; hierna: „Vrhovni sud”) is.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 5 Ter ondersteuning van zijn vordering heeft verzoeker in de eerste plaats aangevoerd dat het contractuele beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet bij beslissing van de Trgovački sud u Zagrebu (handelsrechter Zagreb,

Kroatië; hierna; „Trgovački sud”) van 4 juli 2013 nietig is verklaard en dat deze beslissing als gevolg van de beslissing van de Visoki Trgovački sud Republike Hrvatske (handelsrechter in tweede aanleg, Kroatië) op 13 juni 2014 op dat punt onherroepelijk is geworden. In de tweede plaats heeft verzoeker onderstreept dat de bedragen die krachtens dat oneerlijke contractuele beding te veel zijn betaald, alsmede de wettelijke rente daarover, bij de omzetting van het krediet naar een krediet in euro niet in aanmerking zijn genomen en dat hem over het krediet in euro juist een nog hogere rentevoet is aangerekend.

- 6 In zijn verzoek om herziening komt verzoeker onder meer op tegen de juridische beoordeling door de lagere rechterlijke instanties in hun uitspraken, op grond dat de sluiting van de aanvullende overeenkomst bij de kredietovereenkomst geen compensatie vormt voor het oneerlijke beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet. Verzoeker benadrukt dat deze aanvullende overeenkomst geen bedingen bevat over een dergelijke compensatie. Derhalve beweert verzoeker dat hij overeenkomstig de algemene bepalingen van het verbintenissenrecht aanspraak kan maken op compensatie alsof de aanvullende overeenkomst niet is gesloten.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 7 De Vrhovni sud gaat uit van de veronderstelling dat de bedingen van de oorspronkelijke kredietovereenkomst inzake de wisselkoers en de eenzijdige wijziging van de rentevoet, waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, nietig zijn. De hierboven genoemde beslissing van de Trgovački sud van 4 juli 2013, die is getoetst door de Vrhovni sud en de Ustavni sud, is ook uitgesproken tegen de betrokken bank Z. b. d.d., Z. en heeft betrekking op de aan de orde zijnde kredietovereenkomst.
- 8 De verwijzende rechter vraagt zich evenwel af wat de rechtsgevolgen van de ongeldigheid van deze bedingen zijn gelet op de inwerkingtreding van de wet op de omzetting. In dit verband beschouwt hij artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13, als centrale bepaling in het Unierechtelijke stelsel van bescherming van de consument tegen oneerlijke bedingen, en de uitlegging daarvan in de praktijk door het Hof als doorslaggevend. Derhalve verwijst hij naar de rechtspraak van het Hof¹, volgens welke de lidstaten ervoor dienen te zorgen dat oneerlijke bedingen de consument niet binden, en dat, voor zover dat mogelijk is volgens het nationale recht, overeenkomsten van kracht blijven zonder de daarin opgenomen oneerlijke bedingen en dat de consument in dat verband aanspraak kan maken op restitutie. De verwijzende rechter geeft aan dat de Kroatische wetgever het niet-bindende karakter van oneerlijke bedingen heeft gewaarborgd door dergelijke bedingen nietig te verklaren en, aangezien deze nietigverklaring een werking ex tunc heeft, biedt deze de consument het door die bepaling vereiste beschermingsniveau, op

¹ Arrest van 21 december 2016, Gutiérrez Naranjo e.a., C-154/15, C-307/15 en C-308/15, EU:C:2016:980, punten 55 en 56.

voorwaarde dat tegelijkertijd de rechtsgevolgen van deze nietigheid en met name het recht op restitutie erkend en beschermd worden.

- 9 De ZZP bevat geen bepalingen inzake het recht van de consument op restitutie, dit wil zeggen roept feitelijk en rechtens dezelfde situatie in het leven als wanneer de oneerlijke contractuele bedingen niet zouden bestaan, maar het recht op restitutie is geregeld in de algemene bepalingen van het verbintenissenrecht of in bijzondere bepalingen, voor zover voor individuele consumentenovereenkomsten dergelijke bepalingen bestaan. Wat de in het hoofdgeding aan de orde zijnde consumentenovereenkomst betreft, is op 30 september 2015 de wet op de omzetting in werking getreden, die is vastgesteld om de negatieve gevolgen te verzachten voor de talrijke consumenten die tussen 2004 en 2008 een overeenkomst inzake een aan de CHF gekoppeld krediet met een daarin opgenomen wisselkoersbeding hebben gesloten en die als gevolg daarvan te maken hebben gekregen met de duidelijke versterking van de wisselkoers van deze valuta en met de verhoging van de rentevoet als gevolg van de besluiten van de kredietgevers. Deze wet is getoetst door de Ustavni sud, die bij beslissing van 4 april 2017 het verzoek om beoordeling van de verenigbaarheid van deze wet met de Ustav (grondwet) heeft afgewezen op grond dat deze wet een legitiem doel nastreeft, namelijk het verbeteren van de sociale bescherming, het voorkomen van de voortzetting van oneerlijke handelspraktijken door kredietinstellingen en het voorkomen van de verergering van de schulden crisis, alsmede op grond dat de genomen omzettingsmaatregel evenredig is met het hierboven genoemde legitieme doel en dat er geen andere, minder belastende of beperkende maatregel bestond.
- 10 Verzoeker heeft vrijwillig een aanvullende overeenkomst bij de kredietovereenkomst gesloten overeenkomstig de wet op de omzetting, waardoor zijn krediet is omgezet. Een dergelijke aanvullende overeenkomst is geldig wanneer een in de oorspronkelijke kredietovereenkomst opgenomen beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet nietig is, hetgeen door verzoeker niet wordt betwist. Ten tijde van de inwerkingtreding van de genoemde wet werden contractuele bedingen betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet in de rechtspraak reeds als nietig beschouwd, terwijl een wisselkoersbeding betreffende een aan de CHF gekoppeld krediet volgens de rechtspraak van de Vrhovni sud geldig was. Volgens de Vrhovni sud wordt in het bij hem aanhangige hoofdgeding voor het eerst uitspraak gedaan over de mogelijkheid van restitutie na de sluiting van een dergelijke aanvullende overeenkomst bij een kredietovereenkomst, terwijl de beroepsrechters ter zake verschillende juridische standpunten hebben ingenomen.
- 11 Het in de oorspronkelijke kredietovereenkomst opgenomen oneerlijke beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet wordt geacht nooit te hebben bestaan en is vervangen door middel van de sluiting van een aanvullende overeenkomst, alsof het krediet van meet af aan in euro was opgesteld, met een contractueel beding betreffende een variabele rentevoet voor kredieten in euro. Het eerlijke karakter daarvan wordt door partijen in het hoofdgeding niet betwist.

Voorts is ten aanzien van verzoeker een afrekening met betrekking tot alle reeds verrichte betalingen verricht en werd het te veel betaalde bedrag vastgesteld. Het beding in de aanvullende overeenkomst volgens hetwelk het beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet in de oorspronkelijke kredietovereenkomst met terugwerkende kracht wordt vervangen door een variabele contractuele rentevoet voor kredieten met een aan de euro gekoppeld wisselkoersbeding, is evenmin voorwerp van afzonderlijke onderhandeling geweest. Dit beding valt naar het oordeel van de Vrhovni sud, die daarbij verwijst naar artikel 1, lid 2, en de dertiende overweging van richtlijn 93/13, niet binnen de werkingssfeer van deze richtlijn, aangezien het niet vooraf door de kredietgever is opgesteld maar door nationaal recht is vastgesteld. De in de aanvullende overeenkomst vastgestelde rentevoet en de wijze waarop deze wordt toegepast zijn in die wet niet geregeld, maar het eerlijke karakter en de geldigheid van dit beding van de aanvullende overeenkomst worden in het hoofdgeding niet ter discussie gesteld.

- 12 De wet op de omzetting voorziet in de verplichting voor de kredietgever om aan de consument voor te stellen een aanvullende overeenkomst bij de kredietovereenkomst te sluiten waarvan de inhoudelijke bepalingen wat betreft de wijze van berekening van deze omzetting door deze wet worden bepaald. Het staat de consument vrij al dan niet een dergelijke aanvullende overeenkomst te sluiten.
- 13 Onder verwijzing naar de rechtspraak van het Hof² heeft de Vrhovni sud vastgesteld dat het doel van de niet-bindendverklaring van oneerlijke contractuele bedingen door een lidstaat ook kan worden verwezenlijkt door bepalingen vast te stellen die met terugwerkende kracht van toepassing zijn op reeds gesloten consumentenovereenkomsten die oneerlijke bedingen bevatten, teneinde die bedingen uit de weg te ruimen en tegelijkertijd de geldigheid van de overeenkomst te behouden, mits de consument daarbij het recht op restitutie verwerft. In het kader van een procedure waarin hij door de Općinski sud u Pazinu (rechter in eerste aanleg Pazin, Kroatië) is verzocht zich uit te spreken over een rechtsvraag die door deze rechterlijke instantie van belang werd geacht voor de uniforme toepassing van het recht (een zogenaamde „modelprocedure”), heeft de Vrhovni sud derhalve geoordeeld dat bijkomende overeenkomsten bij een kredietovereenkomst die zijn vastgesteld krachtens de wet op de omzetting geldig zijn. Het gaat hierbij om een bijzondere bepaling die afwijkt van de algemene bepalingen van het verbintenissenrecht inzake nietigheid. Deze afwijking heeft evenwel tevens tot gevolg dat de bedragen die uit hoofde van de oneerlijke bedingen reeds zijn betaald niet aan de consument worden terugbetaald maar worden gebruikt om op de in die wet vastgestelde wijze de verplichtingen van de consument op grond van de aanvullende overeenkomst na te komen, waarbij in die overeenkomst ook de wijze van gebruikmaking van eventueel te vele betaalde bedragen wordt vastgesteld. Deze wet verklaart geen enkel beding van een kredietovereenkomst zoals de onderhavige overeenkomst uitdrukkelijk nietig en voorziet derhalve evenmin in een recht van de consument op restitutie. Niettemin

² Arrest van 14 maart 2019, Dunai, C-118/17, EU:C:2019:207, punt 55.

moet rekening worden gehouden met het feit dat deze wet is vastgesteld op een tijdstip waarop het beding betreffende de eenzijdige wijziging van de rentevoet reeds onherroepelijk nietig was verklaard.

- 14 De Vrhovni sud is tot de slotsom gekomen dat uit de gehele zaak blijkt dat het de bedoeling van de wetgever is geweest om oneerlijke contractuele bedingen te vervangen door het sluiten van een aanvullende overeenkomst en om het recht van de consument op restitutie te waarborgen door betalingen die zijn verricht krachtens oneerlijke bedingen toe te rekenen aan betalingen die op grond van eerlijke bedingen dienen te worden verricht, alsmede door het maken van een afspraak over eventueel te veel betaalde bedragen en zodoende alle twijfels over de geldigheid van de overeenkomst en het recht van de consument op restitutie weg te nemen zonder dat verdere gerechtelijke procedures nodig zijn. Het komt de Vrhovni sud dan ook voor dat de bepalingen van deze bijzondere wet aldus kunnen worden uitgelegd dat, in het belang van de contractpartijen en ter wille van de rechtszekerheid, de kredietovereenkomst door de sluiting van de geldige aanvullende overeenkomst van kracht blijft, zonder dat de betalingen die uit hoofde van het oneerlijke beding zijn gedaan aan de consument dienen te worden terugbetaald (tenzij het te veel betaalde bedrag hoger is dan de som van de maandelijkse termijnen). Zij worden daarentegen in aanmerking genomen bij de nakoming van de geldige contractuele verplichtingen zoals vastgesteld in de aanvullende overeenkomst. Deze verplichtingen zijn bij wet vastgesteld maar zijn voor de consument niet noodzakelijk economisch voordeliger op elk moment waarop de overeenkomst van toepassing is, daar de consument zelf het risico draagt van een verschil tussen een hogere rentevoet die van toepassing is op kredieten die aan de euro zijn gekoppeld en die in het geval van een aan de CHF gekoppeld krediet, zonder recht op rente vanaf de datum van betaling of op het wisselkoersverschil met betrekking tot het vastgestelde te veel betaalde bedrag.
- 15 Voorts is de Vrhovni sud van oordeel dat de uitlegging die het Hof heeft gegeven in zijn arrest van 9 juli 2020, Ibercaja Banco, C-452/18, EU:C:2020:536, in casu niet kan worden toegepast, aangezien in die zaak de sluiting van de aanvullende overeenkomst was gebaseerd op de contractvrijheid en de inhoud daarvan hetzij vooraf door de verkoper was vastgesteld, hetzij voorwerp van afzonderlijke onderhandelingen tussen de betrokken partijen is geweest. Verder bevatten de in het hoofdgeding aan de orde zijnde aanvullende overeenkomsten geen bedingen krachtens welke de consument de aanvullende overeenkomst kan herroepen en bevat de wet evenmin dergelijke bedingen, zodat aan de kredietgever niet kan worden verweten dat hij bij het sluiten van de aanvullende overeenkomst die hij krachtens de wet verplicht was te sluiten niet alle mogelijke rechtsgevolgen van de sluiting daarvan aan de consument heeft uiteengezet. Uiteraard bestond er op het ogenblik van sluiting van de overeenkomst nog geen rechtspraak over de rechtsgevolgen van de wet op de omzetting ten aanzien van het recht van de consument op restitutie uit hoofde van de oneerlijke contractuele bedingen, en wat dat betreft bestaat ook tot op heden nog geen uniforme rechtspraak. In dit verband heeft de Vrhovni sud verwezen naar het arrest van het Hof van 19 september 2019, Lovasné Tóth, C-34/18, EU:C:2019:764, waaruit volgt dat uit hoofde van

het vereiste van transparantie niet wordt verlangd dat de verkoper aanvullende inlichtingen verstrekt betreffende de draagwijdte van een contractueel beding dat rechtsgevolgen heeft die alleen kunnen worden vastgesteld door middel van uitlegging van nationale regels ten aanzien waarvan geen uniforme rechtspraak bestaat. Volgens de Vrhovni sud geldt dit ook in het onderhavige geval, waarin ten tijde van de sluiting van de aanvullende overeenkomst geen rechtspraak over de wet op de omzetting bestond, en in het bijzonder in omstandigheden waarin de inhoud van de aanvullende overeenkomst en de verplichting van de kredietgever om aan de consument voor te stellen om een dergelijke overeenkomst te sluiten volledig worden bepaald door dwingende rechtsregels.

- 16 Gelet op een en ander vraagt de Vrhovni sud zich af of kan worden gesteld dat een consument die betalingen heeft verricht krachtens oneerlijke bedingen in een kredietovereenkomst met een aan de CHF gekoppeld wisselkoersbeding een compensatie heeft ontvangen doordat hij feitelijk en rechtens in dezelfde situatie is geplaatst als wanneer hij van meet af aan een aan de euro gekoppelde kredietovereenkomst zonder oneerlijke bedingen had gesloten. Met andere woorden luidt de vraag of een regeling waarbij aan de consument in beginsel de reële waarde van de verrichte prestatie wordt gewaarborgd volstaat als compensatie, ook wanneer de volstreekte mathematische gelijkheid tussen de waarden van de betrokken prestaties niet wordt bereikt.
- 17 Tot slot rijst voor de Vrhovni sud ook de vraag of het Unierecht van toepassing is op de procedure in het hoofdgeding. De oorspronkelijke kredietovereenkomst is gesloten vóór de toetreding van de Republiek Kroatië tot de Europese Unie op 1 juli 2013. De Vrhovni sud herinnert aan de rechtspraak van het Hof³, waaruit volgt dat het Hof uitsluitend bevoegd is om het Unierecht uit te leggen wat de toepassing ervan in een lidstaat betreft vanaf de datum van diens toetreding tot de Europese Unie. Uit de beschikking van het Hof in de zaak Tudoran volgt dat in artikel 10, lid 1, tweede alinea, van richtlijn 93/13 wordt bepaald vanaf wanneer deze richtlijn van toepassing is (in Kroatië is zij van toepassing op consumentenovereenkomsten die zijn gesloten na 1 juli 2013), zodat bij de beantwoording van de vraag of deze richtlijn van toepassing is op de in het hoofdgeding aan de orde zijnde overeenkomst rekening moet worden gehouden met de datum waarop zij is gesloten, zonder dat het tijdvak waarin zij rechtsgevolgen sorteert relevant is.
- 18 Niettemin merkt de Vrhovni sud op dat in de onderhavige situatie niet wordt verzocht om uitlegging van het Unierecht met betrekking tot de geldigheid van een kredietovereenkomst op grond van de elementen die bestonden op de datum waarop deze overeenkomst is gesloten, maar wordt gevraagd naar de verenigbaarheid met artikel 6 van richtlijn 93/13 van de rechtsgevolgen van de wet op de omzetting, die is vastgesteld na de toetreding van de Republiek Kroatië

³ Arrest van 10 januari 2006, Ynos, C-302/04, EU:C:2006:9, punten 35-38; beschikking van 3 juli 2014, Tudoran e.a., C-92/14, EU:C:2014:2051, punten 26-29, en arrest van 9 juli 2020, BRD Groupe Société Générale, C-698/18 en C-699/18, EU:C:2020:537, punten 41-48.

tot de Europese Unie, meer bepaald wat betreft het recht op restitutie van consumenten op wie deze wet van toepassing is. Gelet op haar terugwerkende kracht is deze wetgeving van toepassing op het voorwerp van de procedure in het hoofdgeding en heeft zij gevolgen voor de belangen van de consumenten, die moeten worden beoordeeld op het tijdstip van het geschil en niet op het tijdstip van sluiting van de betrokken overeenkomst. Met het onderhavige verzoek verzoekt de verwijzende rechter derhalve om uitlegging inzake de verenigbaarheid met het Unierecht van een nationale bepaling die door de Republiek Kroatië is vastgesteld na haar toetreding tot de Europese Unie en die voor de genoemde overeenkomst, die vóór haar toetreding is gesloten, rechtsgevolgen sorteert na haar toetreding tot de Europese Unie.

WERKDOCUMENT